

[Svend Haugaard.]

som gør det sværere at opretholde den hidtidige ordening. Jeg mener, det dog er rigtigt, at man fastholder den en tid endnu, fordi et nøje kendskab til det grønlandske sprog, til grønlandsk tænkemåde og retsopfattelse, kendskab til gammel tradition og skik er så vigtig, at det overstiger værdien af at have et stort juridisk kendskab.

Jeg mener i øvrigt, at vi kan hjælpe de grønlandske lægdommere noget, hvis vi holder os Valdemar Sejrs ord fra Jydske Lov om, at loven skal gøres åbenbar, så alle kan vide og forstå, hvad loven foreskriver, efterrettelig. Det kunne nok hjælpe noget.

De store ændringer, der sker i Grønland, bopælsskifte med deraf følgende koncentring af en række juridiske sager på bestemte steder, nødvendiggør en smidigere ordening med hensyn til retskredse og nødvendiggør også, at det bliver muligt at beskikke en juridisk medhjælper for lægdommerne, samt at man har mulighed for, at man straks kan føre en sag videre til landsretten.

Når disse ændringer gennemføres, tror jeg, det er muligt, at en i øvrigt værdifuld ordening kan fastholdes et godt stykke tid endnu, og jeg kan anbefale lovforslaget, som det foreligger.

Knud Hertling: Siden den grønlandske retsplejelovs indførelse i 1951 har vi med visse mellemrum diskuteret hensigtsmæssigheden af bibeholdelse af lægdommersystemet i Grønland. Det er svært at sige, hvorvidt ønsket om bibeholdelsen af systemet har haft et flertal i befolkningen eller ej. Disse diskussioner har som regel været ført af folk, der har særlig interesse i spørgsmålet om domstolenes organisation. Når store dele af den grønlandske befolkning ikke har reageret mod denne ordening, må man nok have lov til at gå ud fra, at befolkningen stort set har været tilfreds med lægdommerne.

Set ud fra en rent juridisk synsvinkel har man gennem tiden kunnet konstatere domme, som ikke tålte nærmere juridisk bedømmelse. Når disse sager alligevel ikke har medført helt katastrofale følger for de domfældte, skyldes det i høj grad den smidighed, hvormed retsplejespørgsmål ordnes i Grønland, dels gennem den normale anke-

ordening, vi som alle andre har; dels — og ikke mindst — den vejledende virksomhed, som den grønlandske landsret altid har udøvet over for kredsretterne.

Bortset fra sådanne juridiske fejltagelser, der kan ske i kredsretterne, må man mange gange imponeres over lægdommernes evne til at afsige gode og retfærdige domme. Jeg har selv været så heldig at sidde en tid som fuldmægtig hos landsdommeren i Grønland, så jeg kan i denne forbindelse tale med om forholdene af egen erfaring. Denne erfaring siger mig, at jeg må være enig med ministeren og det grønlandske lovudvalg i, at lægdommersystemet på grund af lægdommernes særlige kvalifikationer, hvad angår lokal- og personkendskab samt kendskab til sprog og kultur i Grønland, bør bibeholdes indtil videre.

Forslagene til de ønskede ændringer med henblik på at gøre dette system mere funktionsdygtigt kan jeg også kun hilse med glæde. Jeg har særlig hæftet mig ved ændringsforslaget om, at også kriminalretlige sager, der måtte kræve juridisk eller anden specialindsigt, får mulighed for at blive behandlet i landsretten som første instans. Sådanne sager har, lidt ubegribeligt, været udelukket fra behandling i landsretten som første instans, men denne mangel søges nu afhjulpet, og det hilser jeg som sagt med glæde.

Vi vil fra grønlandsk side således medvirke til lovforslagets gennemførelse.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Jeg er glad for at kunne benytte mig af den lejlighed, denne første behandling har givet mig, til at takke alle ordførerne for principiel tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.